

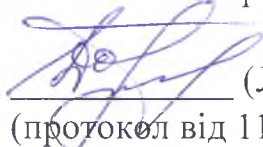
**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

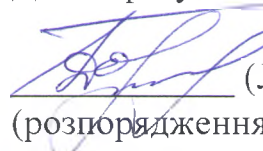
освітня програма
ГЕРМАНСЬКІ МОВИ І ПЕРЕКЛАД (АНГЛІЙСЬКА ТА НІМЕЦЬКА МОВИ)
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 035 Філологія
(035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша –
англійська)
галузь знань 03 Гуманітарні науки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету обліку та фінансів
Голова вченої ради

 (Людмила ДОРОГАНЬ-ПИСАРЕНКО)
(протокол від 11 вересня 2023 року № 2)

Програма атестації вводиться в дію
з 18 вересня 2023 року
Декан факультету обліку та фінансів

 (Людмила ДОРОГАНЬ-ПИСАРЕНКО)
(розпорядження від 11 вересня 2023 року № 60)

Полтава, 2023 р.

ПЕРЕДМОВА

Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітня програма Германські мови і переклад (англійська та німецька мови) другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузь знань 03 Гуманітарні науки.

ВНЕСЕНО

кафедрою гуманітарних і соціальних дисциплін Полтавського державного аграрного університету

Протокол від 01 вересня 2023 року № 2.

РОЗРОБНИКИ:

Мокляк Оксана, к. філол. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Савенкова Олена, старший викладач кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін.

Сизоненко Наталія, к. філол. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін;

Тагільцева Яніна, к. філол. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін.

СХВАЛЕНО

радою з якості вищої освіти спеціальності «Філологія»

Протокол від 01 вересня 2023 року № 1.

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності «Філологія»

(Олена САВЕНКОВА)

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Перелік нормативних документів, на яких базується Програма атестації	4
2. Вимоги до атестації здобувачів вищої освіти	5
3. Вимоги до кваліфікаційної роботи	6
4. Оцінювання рівня якості підготовки	10
5. Порядок присвоєння кваліфікації	11

ВСТУП

Програма атестації здобувачів вищої освіти. Освітньо-професійна програма «Германські мови і переклад (англійська та німецька мови)» за спеціальністю 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузі знань 03 Гуманітарні науки (далі – Програма атестації) – це унормовані та регламентовані методики, призначені для кількісного та якісного оцінювання рівня сформованості загальних та фахових компетентностей у здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Германські мови і переклад (англійська та німецька мови) відповідно до стандарту вищої освіти України за спеціальністю 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузі знань 03 Гуманітарні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Програма атестації встановлює:

- основні вимоги до атестації здобувачів вищої освіти;
- принципи формування і реалізації системи засобів атестації здобувачів вищої освіти;
- процедури та методи проектування регламентованих засобів контролю ступеня досягнення кінцевої мети освітньо-професійної підготовки здобувачів вищої освіти;
- процедури та форми організації кваліфікаційних випробувань;
- процедури та критерії оцінювання якості вищої освіти.

1. Перелік нормативних документів, на яких базується Програма атестації

Програма атестації здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Германські мови і переклад (англійська та німецька мови)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузі знань 03 Гуманітарні науки сформована на основі таких нормативних документів:

1. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII в редакції від 02 квітня 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

2. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія галузі знань 03 Гуманітарні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затверджений наказом МОН № 871 від 20 червня 2019 р.

URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/06/25/035-filologiya-magistr.pdf>

3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2017 р. № 600. (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584) URL: <https://drive.google.com/file/d/1wCmjmqZhB8PwEiQsNcQhZ9ZCfrdiJpvh/view>

4. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (в редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365). URL: http://diit.edu.ua/upload/files/shares/9_Document/s/licensing/litsenzionnyye_usloviya.pdf

5. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>

6. Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію в Полтавському державному аграрному університеті від 21 червня 2023 року.

URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproatestaciyu1608sayt.pdf>

7. Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті від 15 вересня 2021 року.

URL: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprosvzyaopdau100122_0.pdf

8. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті від 15 вересня 2021 року.

URL: https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprosvzyaopdau100122_0.pdf;

9. Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті від 10 липня 2023 року. URL: [polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf \(pdau.edu.ua\)](http://pdau.edu.ua/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf)

2. Вимоги до атестації здобувачів вищої освіти

2.1. Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти України за спеціальністю 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузі знань 03 Гуманітарні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти та за освітньо-професійною програмою «Германські мови і переклад (англійська та німецька мови)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузі знань 03 Гуманітарні науки. Атестація здійснюється відкрито і гласно.

2.2. Атестація здійснюється на підставі оцінювання якості засвоєння освітньо-професійної програми Германські мови і переклад (англійська та німецька мови), рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних

компетентностей магістра філології за спеціальністю 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська).

2.3. Принципами формування і реалізації методик, призначених для кількісного та якісного оцінювання рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей у здобувачів вищої освіти, які пройшли підготовку за освітньо-професійною програмою «Германські мови і переклад (англійська та німецька мови)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузі знань 03 Гуманітарні науки є: уніфікація, комплексність, взаємозамінність та взаємодоповненість, актуальність, інформативність, дієвість, індивідуальність, диференційованість, об'єктивність і відкритість, єдність вимог, предметність, інноваційність, валідність, варіативність.

2.4. Атестація здійснюється відповідно до вимог стандарту вищої освіти України за спеціальністю 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузі знань 03 Гуманітарні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти та освітньо-професійної програми «Германські мови і переклад (англійська та німецька мови)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузі знань 03 Гуманітарні науки у формі підготовки та захисту кваліфікаційної роботи.

2.5. У процесі атестації визначається рівень здатності розв'язувати спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі філології, що передбачає застосування теорій та наукових методів, й характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2.6. Атестація здобувачів вищої освіти щодо встановлення фактичної відповідності рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти України за спеціальністю 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузі знань 03 Гуманітарні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти та освітньо-професійної програми «Германські мови і переклад (англійська та німецька мови)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузі знань 03 Гуманітарні науки здійснюється Екзаменаційною комісією (далі – ЕК) з цього фаху, голова якої затверджується наказом ректора Полтавського державного аграрного університету.

3. Вимоги до кваліфікаційної роботи

3.1. Кваліфікаційна робота є підсумковою роботою, яка виконується на завершальному етапі здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти для встановлення відповідності рівня сформованості у здобувачів вищої освіти

компетентностей і програмних результатів навчання вимогам освітньої програми, стандарту вищої освіти України та Національної рамки кваліфікацій. Кваліфікаційна робота дає змогу виявити рівень засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних знань та сформованості практичних навичок, необхідних для здійснення науково-дослідної роботи та подальшої успішної професійної діяльності.

3.2. Мета кваліфікаційної роботи – розв’язання складних спеціалізованих завдань та практичних проблем галузі філології, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій, й характеризуються невизначеністю умов і вимог.

3.3. Кваліфікаційна робота як метод оцінювання рівня якості підготовки має продемонструвати, що магістр володіє системою спеціальних знань, які були здобуті у процесі навчання та практичної підготовки на рівні новітніх досягнень науки у предметній області діяльності, що є запорукою його наукового мислення та творчої професійної, науково-дослідницької та педагогічної діяльності та вміє:

- розв’язувати спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі філології, що передбачає застосування теорій та наукових методів проведення досліджень і здійснення інновацій, й характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

- працювати з інформаційними джерелами (нормативними документами, спеціальною фаховою та науковою літературою, матеріалами з Інтернету тощо);

- викладати матеріал логічно та аргументовано;

- використовувати новітні дидактичні технології і методи;

- опановувати сучасні наукові методи для проведення теоретичних і емпіричних досліджень;

- використовувати набуті навички для розроблення пропозицій і обґрунтування рекомендацій щодо предмету дослідження;

- генерувати та обґрунтовувати гіпотези, ідеї, пропозиції у предметній сфері наукових досліджень;

- робити висновки щодо результатів проведених досліджень.

3.4. Виконання кваліфікаційної роботи демонструє вміння: працювати з інформаційними джерелами, викладати матеріал логічно та аргументовано, опановувати сучасні наукові методи для проведення теоретичних і емпіричних досліджень, використовувати набуті навички для розроблення пропозицій і обґрунтування рекомендацій щодо предмету дослідження, генерувати та обґрунтовувати гіпотези, ідеї та робити висновки щодо результатів проведених досліджень.

3.5. Кваліфікаційна робота повинна відповідати визначеним вимогам і містити:

- системний аналіз проблеми відповідно до предмета наукового дослідження;

- реальні обґрунтовані пропозиції щодо розв'язання спеціалізованих завдань та проблем у галузі філології, актуальні для впровадження у практику;
- елементи наукової новизни з предмета дослідження;
- бути належно оформленою і мати всі необхідні супровідні документи.

3.6. Тема кваліфікаційної роботи має відображати проблематику галузі філології і конструюватися на основі нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованого у результатах навчання, що формують складові професійної компетентності магістра.

Здобувач вищої освіти має право обрати тему кваліфікаційної роботи з переліку запропонованих тем або запропонувати свою тему з відповідним обґрунтуванням. Вибір теми кваліфікаційної роботи здійснюється шляхом написання заяви на ім'я завідувача кафедри.

Для керівництва кваліфікаційною роботою здобувачу вищої освіти призначають керівника з числа науково-педагогічних працівників кафедри, які мають науковий ступінь та /або вчене звання. Керівник формує завдання до кваліфікаційної роботи, консультує здобувача вищої освіти під час підготовки, підписує її та надає письмовий відгук. Завдання до кваліфікаційної роботи затверджує завідувач кафедри, за якою закріплений здобувач вищої освіти для виконання.

Теми та керівники кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти затверджуються наказом ректора університету не пізніше, як за два місяці до початку захисту кваліфікаційних робіт. Проекти наказів формує деканат факультету обліку та фінансів на підставі інформації, наданої кафедрами про теми кваліфікаційних робіт і наукових керівників здобувачів вищої освіти.

3.7. При написанні кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти повинен дотримуватись академічної доброчесності, а саме: здійснювати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації.

Порядок перевірки кваліфікаційних робіт на наявність запозичень з інших джерел регламентується Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті. Згідно з цим документом, кваліфікаційні роботи підлягають обов'язковій перевірці на наявність запозичень. Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів робіт для розгляду на засіданні кафедри. Для здійснення перевірки автор не пізніше ніж за 2 тижні до захисту подає роботу в електронному вигляді у форматі DOC and DOCX (Microsoft Word) уповноваженій особі на кафедрі.

Згідно з Порядком перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у Полтавському державному аграрному університеті, подальші дії

кафедри залежать від результату перевірки:

Відсоток оригінальності авторського тексту	Рівень оригінальності
85 – 100 %	Високий (робота допускається до захисту)
65 – 84 %	Достатній (робота потребує уваги з боку наукового керівника / рецензентів; допускається до захисту)
50 – 64 %	Умовний (робота потребує особливої уваги, може бути повернута для корегування з подальшою повторною перевіркою)
49 % і нижче	Низький (робота відхиляється та може бути прийнята до розгляду / рецензування після докорінного перероблення з обов'язковою повторною перевіркою)

3.8. За структурою кваліфікаційна робота містить вступ, основну частину (2-3 розділи, кожний з яких може мати підрозділи), висновки, список використаних джерел, додатки.

3.9. Кваліфікаційна робота виконується обсягом 3,0–3,5 авторських аркушів (54-60 сторінок), кількість використаних джерел – 60-70. До обсягу кваліфікаційної роботи не включають список використаних джерел та додатки. Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$.

3.10. Оформлення кваліфікаційної роботи має відповідати загальним вимогам до наукових робіт згідно з державним стандартом ДСТУ 3008-95. «Документація. Звіти у сфері науки та техніки. Структура і правила оформлення». Під час складання списку використаних джерел необхідно дотримуватися національного стандарту ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання».

3.11. Процедурні вимоги щодо виконання, оформлення кваліфікаційної роботи, її супровідних документів та захисту в ЕК наведені у Методичних рекомендаціях до виконання кваліфікаційної роботи здобувачами ступеня вищої освіти магістр за освітньо-професійною програмою «Германські мови і переклад (англійська та німецька мови)» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузі знань 03 Гуманітарні науки.

3.12. Відповідність оформлення кваліфікаційної роботи встановленим вимогам визначається шляхом проведення нормоконтролю науково-педагогічним працівником, який має відповідне навчальне навантаження.

3.13. Здобувачі вищої освіти готують реферат кваліфікаційної роботи, який містить загальну характеристику дослідження (інформацію щодо структури,

кількості додатків, ілюстрацій, таблиць, використаних джерел; обсяг кваліфікаційної роботи у сторінках) та стислий виклад основного змісту (за розділами), висновки, список публікацій здобувача та анотації (українською та англійською мовами). Обсяг реферату – до 4-х сторінок. Реферат подається із кваліфікаційною роботою до захисту.

3.14. Захист кваліфікаційної роботи відбувається публічно на відкритому засіданні екзаменаційної комісії.

4. Оцінювання рівня якості підготовки

4.1. Оцінювання рівня якості підготовки магістра філології здійснюють члени ЕК на основі встановлених правил, принципів об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності та компетентнісного підходу, критеріїв, системи і шкали оцінювання з використанням форм і методів діагностики, визначених Програмою атестації з урахуванням рівня досягнення результатів навчання та сформованості програмних компетентностей.

4.2. Об'єктом оцінювання якості підготовки магістра є рівень досягнення результатів навчання та набута система сформованих компетентностей магістра освітньо-професійної програми «Германські мови і переклад (англійська та німецька мови)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузі знань 03 Гуманітарні науки, відтворена у процесі виконання і захисту кваліфікаційної роботи.

4.3. Результати оцінювання рівня якості підготовки магістра освітньо-професійної програми «Германські мови і переклад (англійська та німецька мови)» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 035 Філологія (035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська) галузі знань 03 Гуманітарні науки повинні довести, що випускник:

- має концептуальні знання, здобуті у процесі навчання та практичної підготовки, включаючи основи знань сучасних досягнень науки у галузі філології;
- вміє розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі філології, що передбачає застосування теорій та наукових методів проведення досліджень, здійснення інновацій, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

4.4. Критерії оцінювання захисту кваліфікаційної роботи:

- чіткість, повнота та послідовність розкриття кожного питання плану і теми роботи в цілому;
- науковість стилю викладання;
- відсутність орфографічних і синтаксичних помилок;
- правильне оформлення роботи відповідно до стандартів;
- повнота відповідей на запитання членів ЕК.

4.5. Рівень якості підготовки магістра та результати захисту кваліфікаційних робіт оцінюються з використанням комплексної системи

оцінювання: за 100-бальною, 4-бальною, та Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (за шкалою «А», «В», «С», «D», «Е», «FX», «F»).

Захист кваліфікаційної роботи оцінюється «відмінно» (90-100 балів; А за шкалою ЄКТС), якщо у кваліфікаційній роботі зроблено власне оцінювання різних літературних джерел, використано сучасні методи дослідження, побудовано формалізовану модель проблеми, проведено комплексні наукові дослідження і на їх основі аргументовано висновки та обґрунтовано пропозиції; результати наукового дослідження опубліковано у наукових виданнях та/або матеріалах наукових конференцій; під час захисту перед ЕК здобувач вищої освіти виявив глибоке розуміння основних проблем досліджуваної теми, досконале володіння матеріалом, надав кваліфіковані відповіді на питання і переконливі докази на захист окремих положень та висновків.

Захист кваліфікаційної роботи оцінюється «добре» (74-89 балів; С або В за шкалою ЄКТС), якщо у кваліфікаційній роботі зроблено власне оцінювання використаних літературних джерел, самостійно проаналізовано підібраний матеріал, проведено комплексні дослідження, сформульовано висновки та пропозиції, але вони не є достатньо аргументованими; результати наукового дослідження опубліковано у наукових виданнях та/або матеріалах наукових конференцій; під час захисту перед ЕК здобувач вищої освіти продемонстрував добре розуміння проблем досліджуваної теми, володіння матеріалом, надав відповіді на питання.

Захист кваліфікаційної роботи оцінюється «задовільно» (60-73 бали; Е або D – за шкалою ЄКТС), якщо у кваліфікаційній роботі розкрито тему, прореферовано необхідні літературні джерела, проаналізовано відповідні інформаційні бази даних, проведено дослідження, сформульовано висновки без необхідного їх обґрунтування; результати наукового дослідження опубліковано у наукових виданнях та/або матеріалах наукових конференцій; під час захисту перед ЕК здобувач вищої освіти коректно сформулював головні проблеми теми роботи, але правильно відповів не на всі питання.

Захист кваліфікаційної роботи оцінюється «незадовільно» (1-59 балів; FX або F – за шкалою ЄКТС), якщо у кваліфікаційній роботі не дотримано більшості вимог, визначених програмою атестації; кваліфікаційна робота має компілятивний характер з елементами переписування першоджерел, більша частина кваліфікаційної роботи містить поверховий опис конкретних явищ, положень; під час захисту перед ЕК здобувач вищої освіти не продемонстрував знання основних положень, не зміг відповісти на питання з теми дослідження.

4.6. За результатами захисту кваліфікаційної роботи на закритому засіданні ЕК більшістю голосів приймається рішення щодо оцінки захисту і роботи.

5. Порядок присвоєння кваліфікації

За результатами успішного захисту кваліфікаційної роботи ЕК приймає

рішення про присвоєння кваліфікації магістра філології за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська і про видачу здобувачу вищої освіти документа встановленого зразка.